

AMIGOS DE CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curacao, Bonaire
en Aruba per drie maanden fl. 2,— met
voortuurbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertenties van 1 tot 7 regels
fl. 0,50, voor elken regel meer fl. 0,07.

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN VAN PIETERMAAL, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:

P. JOLY & J. MARTIN.

66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

El Courriel van de Staat voor den Sabao.
So prijs di Abonnement, ta fl. 2,— pa tres
luna, pagate padillanti.
Pa lugarten pa Curacao, Bonaire i Aru
ba fl. 10,— pa aña.
Un number sa fl. 0,25.
Un anuncio di 1 a 7 regel fl. 0,50 cada
regel mas fl. 0,07.

ROME EN ENGELAND.

De vraag of Engeland weder Katholiek zal worden blijft aan de orde. Vertoefde de kardinaal-aartsbischoep Mgr. Vaughan geruimen tijd te Rome, om door den Paus te worden geraadpleegd over de te nemen maatregelen tot hereniging der Katholieke en Anglikaanse Kerk — ook in Engeland zelf doet zich een ernstige mening kennen, welke die hereniging niet anders dan bevorderen kan. Een voornaam bewijs daarvan is onlangs geleverd op een conferentie, belegd door lord Halifax ten einde over de verzoening van beide Kerken te beradenslagen. De lord hield op deze bijeenkomst een lange redevoering, waarvan een uitvoerig verslag werd gegeven door de *Guardian*, een der meest gezaghebbende organen der Anglikaanse Kerk.

Lord Halifax begon met de wenschelijkheid om te spreken naar de hereniging der Kerken, het einde der schisma's, het verdwijnen der inwendige geschillen door vrede en eensgezindheid. Wat de quaestie van tijd aangaat, is de dag misschien nog verwijderd, dat de Anglikaanse Kerk, zich in zichtbare gemeenschap zal bevinden met den Apostolischen Stoel en de verschillende Kerken van het Westen. Niet mijne taak is het, ging Halifax voort, aan te toonen hoe vele theologische en leerstellige moeilijkheden zullen moeten worden opgelost. Zeker echter is het, dat op vele punten het misverstand en overwegende rol heeft gespeeld; zelfs met betrekking tot het Vatikaanische Concilie schijnt het niet onmogelijk, dat daarvan overdreven uitleggingen zijn gegeven. En wanneer de tijd zijn werk

zal hebben gedaan, zullen de moeilijkheden minder groot schijnen, dan men aanvankelijk dacht. Wie toch zou het nut der eenheid kunnen ontkennen! Zeker, daar bestaan bezwaren van beide kanten, maar worden de behoeften van den mensch, wanneer zij zich doen gevoelen, geen gelegenheden, waarvan de Voorzienigheid zich bedient?

Als een der grootste moeilijkheden beschouwde Halifax het gemis aan eenheid in den schoot der Anglikaanse Kerk en hij acht de meening gegrond, dat, zelfs indien Rome bereid was onmiddellijk vrede te sluiten, er nog geschillen onder de Anglianen zouden blijven bestaan en velen hunner beslist partij zouden kiezen tegen elke verzoening. Toch dient men dit vredeswerk te bevorderen. En al is op dit oogenblik de grootst mogelijke voorzichtigheid noodig, er bestaat geen enkele reden om te wanhopen aan het totstand komen eener hereniging. Naar hetgeen hij onlangs zelf gezegd heeft, ligt den Paus niets nader aan het hart dan den eersten stap te doen, om tot de eenheid der christenen te komen, die eenheid zoo noodig voor de oplossing der groote sociale, religieuze en politieke vraagstukken van het oogenblik. Het is derhalve voor de Anglikanen niet den soeverainen Opperpriester te gemoet te gaan, ten einde hem halverwege te ontmoeten.

Ten slotte verklaarde Halifax, dat, wanneer de Paus bijv. het initiatief nam tot een grondig onderzoek der Anglikaanse orden, hiervan het gevolg kon zijn, dat betrekkingen tusschen Rome en Engeland werden aangeknoopt en aldus een begin werd gemaakt met onderhandelingen ten doel hebbende alle Christenen van het Westen te herenigen.

Zulke woorden zijn in den mond van een protestant waarlijk treffend en verheven door de oprechtheid en den christelijken zin, welke zij afdemen. Mogen al de Engelsche katholieken — ook zij, wier voorvaderen vervolging hebben ondergaan om de rechtvaardigheid en het geloof — mogen zij allen zich laten inspireren door deze edele gevoelens en hante Engelsche broeders, die thans het ware Licht zoeken, tegemoet gaan! Door aldus te handelen zullen zij den weg betreden door den Paus aangegeven en tevens de reuerlijke traditie volgen van hante families, in onwrikbare trouw aan den H. Stoel en algeheele toewijding aan de zaak der Kerk.

Aldus de Parijse *Monde*, welk blad aan het verslag van Halifax' rede een plaats ruimt in zijne kolommen. Ongetwijfeld zal de wensch, in deze regels uitgesproken, instemming vinden bij alle katholieken en zeker zullen zij zich daarbij niet slechts beperken tot Engeland.

O, voorzeker, het zaad der heerlijke encyclica *Frustra*, dat hemd'sche antwoord op de klachten en zielkreten van allen die oprecht den weg der waarheid zoeken, zal in alle streken der aarde opschieten, tieren en te zijner tijd honderdvoudige vrucht voortbrengen tot een bevestiging der Goddelijke woorden: *Ik ben de weg, de waarheid en het leven.*

NIEUWSBERICHTEN

CURACAO.

Bij Gouvernements beschikking dd. 8 Maart 1895 No 131, zijn de heren H. Boongaart, H. Evertsz, C. H. I. C. Henriquez, L. M. Leezer en A. J. B. Leyba, aangewezen tot de bevestiging met de leiding van het volksfeest, te

geven op den verjaardag van H. M. de Koningin op den 31n. Augustus 1895.

Bij Gouvernements beschikking dd. 11 Maart 1895 No 143, is aan den brievenbesteder L. N. Heyzer, een binnenlandsch verlof voor den tijd van een maand tot herstel van gezondheid verleend.

Lijst van onafgeleverde en onbestelde brieven.

Maria Faneyte, Pablo Guimar, Mariana Schora, P. C. Gersira (Parra), J. A. May, Federico Croes, Captain H. B. Edkellier, Brigita Dranoud, Marcial Hernandez A. A. de Neuman, Antonio Russo, C. W. Nemin, H. T. Machino, Concepcion Canizares, H. Brinkman, Eduard Grave, A. Messika.

Niet voor verzending of bestelling vatbaar de volgende drukwerken geadresseerd aan:

G. W. Hollander Bonaire, Willem Naar y Esposa.

— Vandaag in het Stadsdistrict de brandstude enige werken sterk de influenza.

— Den 4n dezer maand heeft er een vreeselijke brand gewoed te Trinidad. Vrijtig der voornaamste pakhuizen zijn in de asch gelegd, waarvan de schade op een miljoen pond sterling gerekend wordt. Ongelukigervijze waren tengevolge der reiwedstrijden de meeste winkels gesloten. Aan de 2de medewerking van de beënaming van den Engelschen van een Amerikaan oorlogsschip is het te danken, dat de brand geen nog grootere verwoesting heeft aangericht.

— Naar laid van berichten uit Washington, voorkomende in een blad

FEUILLETON

UN NOMBER

— Bon anoche, Señor Secor!
— Gracias Señores, bon anoche! i coe e palabra Señor Secor a sali for di posada.

Señor Secor tabata un homber di seisenta aña, pero balente ainda, su camnamento a muntra esai.

Pa e gana su cas e tabatin di pasa un camina ariba seroe, koe banda drechi tabatin un mondi banda robes un abismo hundoe.

"Un bonita anoche," el a papia den di e mes; "mi no tin muchoe gustoe pa bai droemi caba; mi ta kere koe lo mi goza mas, ora mi ta pasa camina di seroe te na Cruz cori."

No muchoe tempoe despues koe el a papia asina un homber ta sali for di mondi i ta sigiele.

Ketoe, ketoe, sin haci ningun boro to e ta camina i ta sconde tras di paloenan, ora nubia no ta tapa luna pero semper e ta tene Señor Secor na bista.

Un poco el a camina asina, ora e ta keda para pone manoe na su frenta i dici; "Di berde. Un bon idea. En berdad esai ta mehor, anto lo parce mas tanto; koe ta un disgracia. Hende lo bisa: el a sali for di posada, podicer el a bebe muchoe i el a cai den abismo."

Sin sospecha nada Señor Secor ta sigi subi te ora el ta jega na un cruz

corra. Aja el ta keda para i ta goza di boniteza di es koe el ta mira "Esai ta Waldersee," el dici; "i aja banda mi ta mira mi cas. Luna ta bon klaar awe anoche. En berdad un bonita anoche."

Nunca le no sigi caba papia, pasobra un martin grandi ta kibra su ca bez, dos manoe ta tene y ta tirele den abismo banda di camina.

E matador ta para seucha un rato coe ansia.

Alafin el ta tende curpa di Señor Secor cai i awor sin miedo, sin ansia el ta sigi su camina.

Su marduga hende a haja morto di es disgraciado. Horloge, placa, otro cos di bator el tabatin den den su sacoe afinda y p'esai nan a kere koe Señor Secor lo a trompeca na camina y a cai den abismo. Otro hende tabata kere coe el a bebe muchoe, mas koe esai no tabata su costumbe i koe bebida tabata causa di su morto.

Nan a dera e morto y despues algun dia hende no tabata papia mas di e pober.

Tres luna despues tres Señores tabatata sinta conversa den un zaal di un hotel grandi den un stad leuw for di lugar, camina nan a haja morto di Señor Secor. Un otro Señor tabata sinta leza courant.

"Aki mi tin un cos pa bo señor Brigadir" en señor koe ta leza courant, dici coe un di nan. "Tres luna pasa un homber a haja mei mei di Rey ville y Wal-

dersee un disgracia, pasobra el a cai for di seroe den abismo; i awor nan ta sigi bi, koe den un mondi chikito banda di e lugar, camina e homber a cai, nan a haja un martin coe number di comerciante coe a bendele ariba. Ora nan a bai puntrele coe kende el a bende e martin, el a responde, koe, dia señor Secor tabatin e disgracia un homber koe el no a conoce a bini cumpre."

Ora un di señores a tende toer esai el ta lamanta i pidi eriar di hotel un glas di awa, koe el ta bebe un be.

"No ta posible" el dici, ora el a bolbe bai sinta; "no ta posibel! Com e comerciante por sabi te awor ki martin el a bende e dia?"

O, pakiko no? e Brigadier a responde mientras e otro ta bolbe bebe un glas di awa.

"Ta duele mi, koe mi a tende tal nobo e Brigadier ta sigi, pasobra mi mester bai awor un be na Waldersee, pa samina toer cos."

"Si ta asina, anto mi ta spera koe señor lo bini pasa dos tres dia na mi cas, pasobra mi ta biba aja banda. Tambe mi tin speranza koe Señor lo haja e matador, pasobra e disgraciado tabata mi suegro. Mi number ta Williams."

"Kiko bo dici?" toer otro Señores ta bisa: "Señor Secor tabata bo suegro?"

"Si!" Williams a responde.

Secor, Secor! Aha, si awor mi ta recorda mi e number koe mi a leza den Courant. Carlo Secor no? e Brigadier a puntra.

A parce koe henter curpa di Williams tabata tembla, su cara a bira bleek i el

a hadi manera el no a tende nada. Brigadier a mira esai, el a lamanta para ma a bolbe bai sinta unbe.

"Carlo Secor" el dici den di e mes, mientras el a tene Williams bon na bista; "ta parce mi, koe mi a leza of tendé e number caba. Carlo Secor, Carlo Secor! sigur, sigur!"

Williams ta lamanta, pero ta bolbe bai sinta unbe.

"Señores," el dici; "larga nos caba di papia di e morto. Mi a stimele tantoe, koe mi no por tende su number sin sintimentoe."

"Ta bon," Brigadier a respondé; "ta bon, larga nos conversa ariba otro cos, mas koe ta duel mi, koe mi no por tende mas di e mortoe."

Hopi tempoe despues koe Williams a sali for di zaal e tabata camina bai, bini den su cambier.

"Pakiko mi mester a perde mi martin e dia. Mi no tin miedoe, koe hende lo haja sabi, kende a maté, pero mi tin miedoe pa compania di e brigadier i toch mi no por a larga di pidiele pa pasa un dos tres dia cerca mi. Cuanto bē lo mi ta obliga di tendé number di e morto, podicé mi mes mester papiéle. Ta pa bira desesperar, mi no por menta e number."

Lunanan largoe mi a haci biage pa mi no tende — e number i awor aki nan mester recordá mi toer kiko a pasa.

Ma pakiko mi no por jama e number? Bani, lo mi poerba di nobo. El a jama... no, no, mi no por. Falta poco joranda e ta cai sinta.

E ta sigi.

WEEKBLAD VOOR DE CURACAO'SCHE EILANDEN.

The Journal of Law, Economics, & Organization, V16 N1

66, RUE LAFAYETTE. PARIS.

Un annuncio di 144 regoli p. 2,50 cada
regol mas p. 0,054.

mester recorda mi toer kiko a pasa.
Ma pakiko mi no por jama e number 1
Bam, lo mi poerba di nobo. El a jama...
no, no, mi no por." Falta poco joranda
e ta cai sinta. *E ta sigi.*

van Caracas, heeft de Amerikaanse regeering besloten eenige oorlogsschepen naar de Colombiaansche wateren te zenden.

Van Colombia komen berichten, die elkander tegenspreken. Volgens die van de zijde van het gouvernement is de revolutie beperkt tot den Staat Santander en zijn de opstandelingen gedemoraliseerd, zoodat de pacificatie van het land ophanden is.

Volgens een brief uit Panama dd. 4 dezer is schier geheel Santander in handen van de revolutionairen, die over eene aanzienlijke strijdmacht beschikken. Cúcuta werd hun den 9n. Februari ontnomen, maar den 15 d. o. v. na een hevig en bloedig gevecht, waarbij aan beide zijden 800 man aan dooden en gewonden vielen en de helft der stad vernield werd, heroverd. Uit de binnenlanden had men te Panama geene berichten.

Vrijm.

— Op Cuba is op het einde van Februari een ernstige opstand uitgebroken: diensgevolge is het eiland in staat van beleg verklaard. De Spaansche regeering heeft het noodig geoordeeld de op Cuba gestationeerde troepen aanzienlijk te versterken. Door gebrek aan leiding bij de opstandelingen schijnt despoedige demping van den opstand een zekere zaak. Ten minste naar luid van ontvangen Spaansche berichten, zijn de revolutionairen beneden op meerdere plaatsen hetzij uiteengejaagd, hetzij verslagen, en hebben een paar voornamen hoofden zich bereids onderworpen.

— Eenigen tijd geleden werd op Sto. Domingo een Franschman, vermoord en wel — naar gezegd wordt — op aanstoken van Dominikaansche hoge ambtenaren, terwijl reeds een geschil met Frankrijk hangende was. Nu eische de Fransche regeering onmiddellijke schadeloosstelling der weduwe van den vermoorde en zond oorlogsbodem om tot waarborg der afbetaling de opbrengsten der douane in beslag te nemen. Maar aangezien de Dominikaansche regeering reeds een deel dier opbrengsten aan een Amerikaansche maatschappij had afgestaan protesteerden de Vereenigde Staten, die daarenboven natuurlijk van iedere vermeederling van Europeeschen invloed in de Nieuwe Wereld afkeerig zijn.

De Amerikaansche zaakgelastigde te Parijs bracht het protest zijner regeering over. De Fransche minister Hannoteaux ontving hem allerhoffelijkst maar handhaafde Frankrijks rechten tegenover de particuliere belangen van een Amerikaansche maatschappij.

Wat de aanwending van geweldadige middelen betreft zwichtte hij echter voor de vertoogen van de Ver. Staten, nochtans aandringende op contante afdoening der schadeloosstelling.

Nu aan dezen eisch volgens de jongste berichten voldaan is, zal het andere geschil wel door een scheidsrechtelijke uitspraak in der minne vereffend worden.

NEDERLAND.

Onze H. Vadar Paus Leo XIII. Goedgunstig beschikkende op het verzoek van Z. D. H. Mgr. P. M. Snickers, Aartsbisschop van Utrecht, heeft tot diens hulp-bisschop benoemd den Hoogerw. heer Henricus Van de Wetering, pastoor te Hilversum, aan wien Z. H. te dien einde heeft aangewezen den bisschoppelijken titulair-zetel van Gaza, bij breve van den 8n Feb. 1895.

De Hoogerw. Electus is geboren te Hoogland den 26 November 1850 en priester gewijd te Utrecht den 15n. Aug. 1874.

— De *Java-Bode*, den toestand van Lombok besprekende, zegt in haar mailoverzicht: De expeditionnaire troepen zijn, voor zoover zij daar niet als bezetting blijven, van Lombok terug en overal met veel geestdrift ingehaald. De expeditie is afgeloopen en heeft meer resultaat gehad dan er oorspronkelijk mee werd beoogd, want de weerbarstige vazal is niet alleen tot rede gebracht, maar gevangen genomen en weggevoerd. Thans komt de vraag wat met Lombok en met den radja te doen. De Regeering zal het in hoofdzaak hier-

omtrent wel met zich zelf eens zijn, maar wat haar plannen zijn, heeft zij niet bekend gemaakt. Tot den radja wordt niemand toegelaten dan de resident, die voor zijn veilige bewaring verantwoordelijk is, en een schout die hem meer onmiddellijk bewaakt en door zijn taalkennis eenigszins in staat is de gevangenen uit te hooren en te begrijpen wat zij onder elkander spreken. En daar, gelijk van Lombok aan het *Bat. Nld.* is geschreven, een Controleur bij het binnenlandsch bestuur te Tjakra Negara achter de bijzonderheden van den overval tracht te komen, mag men aannemen dat de Regeering de schuldigen daarvan wil kennen en bij het bepalen van het lot der gevangenen met hun aldan niet schuldig zijn rekening wil houden. Wellicht staat dit in verband met de vrees, dat men in Nederland ook na de behaalde overwinning op de ramp wil terugkomen en verzamelt men de gegevens om te bewijzen dat aan onze zijde geen schuld is geweest, maar stellig zal de Regeering zekerheid willen hebben omtrent het aandeel van Goesti Djilantiek aan den overval, ten einde zich daarnaar te richten bij haar houding tegenover dezen. Want wanneer het waar is dat deze wel niet den overval heeft goedgekeurd of daaraan heeft deel genomen, maar ervan heeft geweten, dan kan het toch moeilijk over het hoofd worden gezien dat hij, gelijk de minister van koloniën in zijn nota te dezer zake heeft gezegd, aan onzen generaal heeft verklaard dat er niets gaande was. De beslissing wat in deze te doen, is voor de Regeering zeker niet gemakkelijk, en wanneer Goesti Djilantiek zich van zijn kant rustig houdt, wat wel waarschijnlijk is, en onze soevereiniteit erkent, ware het wel zeker het eenvoudigste door het verledene een streep te halen en zich met het behaalde succes tevreden te stellen. Karangasem is een bergachtig land en dus een moeilijk gevechtsterrein, en al heeft Lombok ondervonden dat ons leger groot genoeg is, het houdt op het oogenblik nog twee bataljons vast en de verliezen welke het onze troepen heeft doen lijden, zijn nog niet aan het einde; voortdurend toch sterven en nog militairen aan de daar bekomen wonden of ziekten. In elk geval zal het ons goed zijn dat het leger wat op zijn verhaal komt, vóórdat een nieuwe expeditie wordt ondernomen, indien zulks noodzakelijk wordt geacht.

— De hofmeester van het stoomschip *Orange Nassau* der West-Indische Mail, die op de uitreis van Amsterdam naar Curaçao, door zijn zonderling gedrag het leven der dertig opvarenden in groot gevaar bracht, heeft thans voor den rechter-commissaris te Amsterdam bekend met opzet en dus met vol bewustzijn gehandeld te hebben.

Op zekeren avond had men den hofmeester in zijn hut gevonden met afgesneden pols en op den rand van den dood door bloedverlies. Aan den kapitein verklaarde hij met zijn pols in een scheermes te zijn gevallen, maar toen men later bemerkte dat een kist gemerkt „buskruit” maar met patronen gevuld uit de mailkamer naar de „piek” was overgebracht en daar met een bijl was opengebroken, kreeg men andere vermoedens. De kapitein wist hem de bekentenis te ontlokken, dat hij zich van het leven had willen berooven, nadat hij tot de ontdekking was gekomen in een vlag van verstandsverbijstering een kist met patronen te hebben opengebroken. De tegenstrijdigheid zijner verklaringen voor den kapitein en den rechter en de huidige toestand zijner geestvermogens hebben den doctoren de zekerheid gegeven, dat de man volkomen toerekenbaar moet geacht worden.

Nu men hem aan 't verstand gebracht heeft, dat hij zich benadeelde met nog langer de waarheid te verzwijgen, heeft de man verklaard zich van het leven te hebben willen berooven doo. het schip in de lucht te laten vliegen en dus zijn medeopvarenden te hebben willen opofferen om te voorkomen dat in het Vaderland zijne verdwijning aan zelfmoord zou worden toegeschreven.

BUITENLAND.

Rome.— Z. H. Leo XIII schijnt eenigszins te leiden onder het ruwe jaargetijde, waarvan ook Rome niet verschoond blijft. Hij ontving dezer dagen de pelgrims uit Emilië, N. Italië, doch sprak geen allocutie uit.

— Volgens een bericht uit Rome aan de *Polit. Corr.* is de Russische priester Tolstoi, (lid der bekende Russische familie en dus verwant aan den beroemden schrijver van dien naam), die zich eenigen tijd in Rome ophield, tot het katholiecisme overgegaan en heeft hij de wijding als katholiek priester ontvangen. Hij maakte ijverig propaganda voor de door den Paus beoogde vereeniging der Orthodoxe en Rooms-katholieke kerken. De Eerw. Heer Tolstoi vertrok naar Rome, waar hij op het Vaticaan een hartelijk onthaal vond en verlof kreeg om in de Katakomben van den H. Sabastiaan de H. Mis te lezen. Zijne bekeering heeft in vele Russische kringen misnoegen verwekt en naar men meldt moet de Italiaansche politie daarom den bekeerling gedwongen hebben Rome te verlaten. Wel een bewijs voor den ondraaglijken toestand, waarin de H. Stoel zich te Rome bevindt.

— Op Zaterdag 9 Febr. heeft de deken van het H. College, kardinaal Mertel, eerste diaken en vice-kanselier der H. Roomsche Kerk, onder algemeene belangstelling zijnen 80sten verjaardag gevierd.

— Men bericht dat het eerstvolgende consistorium in de tweede helft van Maart zal gehouden worden, en het daarop volgende in Juni. In het eerste zullen alleen bisschoppen gepreconiseerd in het tweede kardinalen gecreëerd en nuntii benoemd worden.

Frankrijk.— Nadat Jamont voor de portefeuille van oorlog bedankt had is generaal Zurlinden, een Elzasser van geboorte minister van oorlog geworden. Generaal Zurlinden is bekend door zijne weigering om, toen hij in den Fr. Duitschen oorlog krijgsgevangen was, zijn eerewoord te geven dat hij in denzelfden oorlog de wapenen niet meer zou voeren. Toen hij werkelijk ontsnapt was, gaf Gambetta hem terstond weder eene aanstelling bij het leger.

— In de Fransche Kamer is bij de behandeling van het budget voor den Eeredienst de oude quaestie der scheiding van Kerk en Staat te berde gebracht. De socialistische afgevaardigde Chauvin diende eene motie in, waarvan de strekking was, de begroting van Eeredienst af te schaffen. De minister Poincaré drong er op aan, dat de begroting zou worden aangenomen. Met 347 tegen 155 stemmen besloot de Kamer over te gaan tot de behandeling der artikelen. Chauvin stelde toen voor: afschaffing van de begroting van Eeredienst, opzegging van het Concordaat met den H. Stoel en teruggave (*sic*) aan de natie van de goederen, die zich thans in de doode hand bevinden.

Natuurlijk hadden deze voorstellen niet de minste kans van slagen en de radikale afgevaardigde Maurice Faure kwam daarom met een meer gematigd idee voor den dag. Hij diende eene motie in, waarvan de strekking was der regeering te verzoeken, de scheiding van Kerk en Staat voor te bereiden.

De minister-president Ribot bestreed dit als gevaarlijk, terwijl de radicaal-socialist Goblet het verdedigde. Ten slotte werd de motie met 305 tegen 205 stemmen verworpen. Deze quaestie is dus voorloopig van de baan.

— Het wordt al meer en meer de vraag, of de commissie uit de Kamer, die moet onderzoeken of de minister Raynal in staat van beschuldiging zal worden gesteld wegens de door hem als minister in 1883 gesloten spoorwegconventies, iets meer dan een komedie opvoert. Camille Pelletan koestert op dit punt geen twijfel, blijkens een brief door hem aan de commissie gericht in antwoord op haar uitnoodiging aan haar inlichtingen te geven, Camille Pelletan, die altijd in de Kamer als kampioen tegen de

grootte spoorwegmaatschappijen is opgetreden en, wat de spoorwegconventies betreft, als specialiteit geldt, weigerde getuigenis af te leggen, want hij ziet daarvan het nut niet in, sinds de commissie is samengesteld uit lieden, die getracht hebben de enquête te verhinderen en die hun mandaat zoo beperkt mogelijk opvatten.

Men moet namelijk weten, dat 22 van de 33 leden, waaruit de commissie is samengesteld, tegen deze enquête stemden. Men begrijpt dus dat hun animo naar het onderzoek niet bijster groot is.

— *Figaro* heeft voorspeld, dat de Fransche president zeer populair zal worden.

Duitschland.— De Rijksdag heeft het voorstel Von Mirbach goedgekeurd, strekkende om de wenschelijkheid uit te spreken der bijeenroeping eener internationale munt-conferentie. Voorstonden Conservatieven, Centrum en Nationaal-liberalen, op enkelen na. Vervolgens heeft de Rijksdag zijne goedkeuring gehecht aan een voorstel van den afgevaardigde Roeren, strekkende tot uitbreiding en verscherping der tuchtmiddelen, waarover de Voorzitter te beschikken heeft. De Volkspartij, de sociaal-democraten en enkele leden van het Centrum stonden tegen. — Toen in eene vorige zitting de sociaal-democratische afgevaardigde Schönkank de tribune besteeg om het woord te voeren, stonden al de leden der rechterzijde de op en verlieten de zaal. Deze demonstratie tegen den afgevaardigde, tevens redacteur van een der voornaamste sociaal-democratische organen, geschiedde wegens de openbaarmaking in zijn blad van een particulieren brief, welke, door een der conservatieve leden in een der zalen van het Rijksdagsgebouw verloren, sedert door hem werd vermist — tot hij plotseling in dat blad werd afgedrukt.

— Keizer Wilhelm heeft de commissie uit het bestuur van den landbouwersbond ontvangen, die namens 300,000 landbouwers, des Keizers bijzondere aandacht kwam vestigen op den noodlijdenden toestand van den landbouw. Reeds het feit der ontvangst, antwoordde de Keizer, bewees zijne ernstig-welwillende gezindheid. „Mijn deur staat open voor elk onderdaan” was in zijn mond geen zinledig woord. Hij kon anders niet ontkennen, dat de agrarische beweging van het vorig jaar de grenzen van het geoorloofde wel een weinig had overschreden. Maar dat wilde hij, nu niet weder ophalen. Z. M. hoopte alleen, dat hij voortaan van eene dergelijke „sensationeele agitatie” niet meer zou hooren, en ried aan, dat men God moest bidden de bemoeiingen van den Staatsraad, in het belang van den landbouw aangewend, te zegenen. Ook elders, voegde de Keizer er ten slotte nog aan toe, in Frankrijk b. v. en in Engeland, waren de toestanden op landbouwgebied tegenwoordig verre van rooskleurig. Dat Keizerlijk antwoord schijnt de landbouwers maar matig te hebben bevredigd, die vast op eene stellige uittaling, wat betreft de invoering van een graan-monopolie of iets dergelijks gerekend hadden. Althans, toen in een daarna gehouden vergadering een lid voorstelde om niets te besluiten, wat tegen de bestaande handelsverdragen indruischt, maar liever op het oordeel van den Keizer en zijne raadsliden te vertrouwen — toen ontstond er zulk een tumult, dat de verschrikte spreker zijn voorstel introk.

— De Rijksdag nam in een zijner jongste zittingen, op voorstel der sociaal-democraten, die daarbij door de Vrijzinnigen en het Centrum gesteund werden, een besluit ten gunste van de afschaffing der dietatuur in het Rijksland (Elzas-Lotharingen), een besluit evenwel, waarvan de uitvoering aan den Bondsraad staat.

— In de commissie voor de Umsturzworlage weet het Centrum nog steeds allerlei verscherpingen der voorgestelde bepalingen door te drijven, zelfs zoo, dat de Regeering er verlegen mede is, terwijl voor al wat liberaal is de geheele voordacht reeds

lang eene onmogelijkheid is geworden. Naar men weet, wordt aan het Centrum de taktiek toegeschreven door deze middelen de voordracht te doen vallen. Intusschen stort de Koln. Zeitung de fiolen harer verontwaardiging uit over een Centrumslid, dat een voorstel indiende, waarbij godloochenarij, bespotting van den godsdienst en aanranding van het christelijk huwelijk strafbaar worden gesteld. De Koln. ziet in de naaste toekomst Duitschland al zuchten in de duisternissen des dogma's. Natuurlijk worden hier niet bedoeld de dogma's van een wetenschap, die — dat's dogma nummer één — de wetenschap moet wezen, omdat zij ongelooft is. En ook niet die tot welke op grond van de eerste sociaal-democraten en anarchisten geconcludeerd hebben zooals bijv., dat de hobbelijke weg ter zaligheid best geëffend wordt door dynamiet !!!

— De president van den Rijksdag Von Levetzow, die nadat het blijven zitten van de sociaal-democraten bij een „Hoch“ op den Keizer algemeene verontwaardiging had gewekt, vergrooting van zijn disciplineaire macht heeft gevraagd, kan nu tevreden zijn. Zijn macht is vergroot en dus zal de president, die van deze zaak een soort kabinetsquestie had gemaakt, aanlijven. Bij grove verstoring der orde kan de Voorzitter aan een lid gelasten de zaal te verlaten. Macht om, bij weigering, zoodanig lid met geweld te doen verwijderen, is den Voorzitter, die dat trouwens ook niet verlangde, evenwel niet gegeven. Doet zulk een geval van weigering — wat niet zeer waarschijnlijk is — zich derhalve voor, dan zal de President, om zijne waardigheid en die van het Huis te redden, derhalve de zitting hebben te sluiten. President Von Levetzow dreigde met zijn ontslag, wanneer deze wijziging, waartegen een groot aantal leden ernstige bezwaren hadden, hem niet werd bewilligd. Wat hij er mede doen zal, wanneer zich b. v. weer het geval voordoet, dat 45 sociaal-democraten „zitten blijven“ bij een „Hoch“ op den Keizer, mag de vraag heeten. Het is evenwel waarschijnlijk in hoofdzaak meer als waarschuwing bedoeld.

— Verscheidene Berlijnsche dagbladen maken sedert eenigen tijd melding van een gerucht, dat de Duitsche keizer, tengevolge van het aandringen van eenige vakmannen, zich bijzonder zou interesseeren voor het oorlogsrecht ter zee, speciaal voor de bescherming van privaateigendom, en dat hij van plan zou zijn te trachten deze kwestie langs diplomatieken weg tot een oplossing te brengen. Men zou dan wenschen dat in een zee-oorlog de koopvaardij-schepen door de oorlogvoerende partijen ongemoeid werden gelaten, en dat dus evenals in een land-oorlog het privaat-eigendom niet aangetast werd. De keizer zal vermoedelijk binnenkort de gelegenheid vinden, om deze zaak voor een auditorium van vakmannen te behandelen.

— Bij gelegenheid van Von Bismarck's 80sten verjaardag zullen de gezamenlijke 65 Saksische steden, hem tot eereburger benoemen. — De Kunst-Academie te Berlijn heeft Von Bismarck benoemd tot haar eere-lid. — De Keizer heeft het voornemen Von Bismarck met diens 80sten verjaardag persoonlijk op Friedrichruhe te gaan gelukwens-

schen. Wegens de drukte zal hij echter niet op den dag zelf (1 April) gaan, maar even daarvoor of daarna.

— Zonder debat heeft de Rijksdag 20sten Februari bij derde lezing het voorstel tot intrekking der Jezuitenwet aangenomen. Tegen hebben gestemd de conservatieven, de rijks-partij en de nationaal-liberalen. Het Centrum begroette den uitslag met levendigen bijval. Maar nu de Bondsraad ?!

— In Wurtemberg hebben de herstemmingen voor den Landdag plaats gehad. De strijd was zeer hevig. In vele distrieten kwamen zelfs 80 en 90 pCt. der kiezers ter stembus. In de hoofdstad Stuttgart is vermoedelijk een sociaal-democraat gekozen. In dat geval zal de Landdag bestaan uit 31 democraten, 19 leden der regeringspartij, 20 leden der Centrums-partij, 2 sociaal-democraten en een conservatief behoudens de 23 gepri-vilegieerde leden der Kamer. De Wurtembergische Landdag telt 93 leden, van welke 70 krachtens het algemeen stemrecht worden gekozen. De overige 23 worden door het indirecte stemrecht gekozen, en wel 8 door den adel, 4 door de protestantsche geestelijkheid, 2 door de katholieke geestelijkheid en één door de Tübingische universiteit.

Van de 70 afgevaardigden, die nu zijn gekozen, behooren 51 tot de oppositie, want men kan de katholieken, evenals de democraten wel tot de tegenstanders der regering rekenen. Het kabinet-Mittnacht, dat hoofdzakelijk steunt op de gematigde liberalen, heeft derhalve bij deze verkiezingen slechts 19 zijner partijgenooten in de Kamer kunnen brengen.

Oostenrijk - Hongarije.

— Reeds spoedig na de troonsbestijging van Czaar Nicolaas II werden geruchten in omloop gebracht omtrent een aanstaande wijziging in de Europeesche verhoudingen en in den laatsten tijd heette het zelfs, dat de triple-alliantie (Duitschland, Oostenrijk en Italië) spoedig tot het verleden zou behooren en groote toenadering bestond tusschen Rusland, Duitschland en Engeland. Het Weener *Fremdenblatt* deelt hieromtrent officieus mee dat al die verhalen niets dan *bullous d'essai* zijn en geen groter beteekenis hebben dan de pogingen van vroegere jaren om twist en tweedracht tusschen de bondgenooten te zaaien. Wel is waar heeft de politieke toestand sedert de laatste vernieuwing van het verbond in 1891 eene groote wijziging ondergaan, maar het doel waarom het verbond 15 jaren geleden werd gesticht, is onveranderd gebleven; dat doel was de wensch om den vrede in Europa op den voet van den bestaanden toestand te handhaven. En als men nagaat hoe dat doel door het verbond bereikt is, dan ziet men ook in den tegenwoordigen tijd geen redenen, om die alliantie niet weer te vernieuwen, daar alle mogendheden, welke het behoud des vredes willen, zich daarbij kunnen aansluiten. Het beweren dat sommige deelhebbers, als het Drievoudig Verbond hernieuwd wordt, groter militaire lasten zouden moeten dragen, is reeds hierom onjuist, omdat geen bepalingen daarover in het tractaat voorkomen. Integendeel, het staat elke mogendheid vrij, om haar legermacht in te richten naar de mate van hare financiën,

en belangen welke zij moet behartigen.

— Oostenrijk heeft een zijner beroemdste zonen door den dood verloren nl. aartshertog Aibrecht, vollen neef van den vader des keizers. De aartshertog was wellicht de beste veldheer, dien de monarchie wist aan te wijzen en in elk geval had hij op het slagveld het meeste geluk. Reeds in 1849 deed hij zich kennen als een kloek soldaat. Hij onderdrukte een te Weenen uitgebroken oproer en droeg onder Radetsky veel bij tot de nederlagen bij Novara aan het Sardijnische leger toegebracht. Zijn meesten roem behaalde hij echter in den oorlog van 1866, toen hij de einder Oostenrijksche wapenen krachtig ophield en den Italianen bij Custoza een volkomen nederlaag toebracht. Hij werd daarop in allerijl naar Weenen ontboden, om de hoofdstad te beschermen tegen de aanruk-kende Pruisen, maar hij behoeftte het zwaard niet meer uit de scheede te trekken, daar spoedig de vrede gesloten werd. Sinds bejverde de prins zich zooveel mogelijk het leger te hervormen en ook in andere opzichten de belangen van zijn land te dienen. De ordelijke toestand, welke thans in Bosnië en Herzegowina heerscht, is grotendeels aan hem te danken. Van zijn particulier leven wordt getuigd dat hij zich een goed Christen betoonde en zeer milddadig was. Op 27 Februari zal de begrafenis plaats hebben. De keizer is reeds van Cap Martin te Weenen aangekomen en zal zelf de begrafenis leiden. Keizer Wilhelm de koning van Saksen en andere buitenlandsche vorsten worden bij de droeve plechtigheid verwacht.

De aartshertog heeft bij testament verzocht dat men geen krausen of bloemen op zijn graf zou leggen, maar het daarvoor bestemde geld voor uitdeelingen aan de armen zou gebruiken. Deze edele daad, welke den overledene teekent, maakt vooral ook in Hongarije veel indruk.

Aartshertog Aibrecht was een zoon van den aartshertog Karel Albert, die niemand minder dan Napoleon I wist te weerstaan en de Franschen bij Aspern sloeg. Hij bereikte den ouderdom van 77 jaren.

Engeland. — In het britsche Lagerhuis werd de Congo-questie ter sprake gebracht; maar de viceminister van Buitel. Zaken Sir Edward Grey zei dat omtrent de door den Congostaat respectievelijk met België en Frankrijk gesloten tractaten nog geen officieele mededeeling bij de britsche Regering was ingekomen. — Wat de Engelschen in deze Congo-aangelegenheid vooral verontrust, is het handhaven van Frankrijks recht van verkoop, daar, ook als belgische kolonie, de Congo staat ieder oogenblik aan Frankrijk kan verkocht worden, door welke vereeniging met Fransch-Congo een onzettende koloniale macht zou ontstaan, in concurrentie met Engeland. De Engelschen zijn vooral naijverig op het bezit der bronnen van den Nijl, en kunnen niet dulden dat ook Frankrijk daar een oog op werpt. De Brazza commissaris-generaal van Fransch-Congo, heeft het daarom grootelijks bij hen verbruid, door openlijk te verklaren dat Frankrijk zich tot elken prijs toegang moet verschaffen tot het nijldal, „teneinde langs dien weg eenmaal zijn invloed in Egypte te herstellen!“ Wat? roepen zij uit, zouden de Franschen

op een goeden dag den Nijl willen aftappen om Egypte te laten verdorren en ons tot den aftocht te nopen? Dan moeten wij zorgen hun voor te zijn? — En zie, reeds wordt gemeld dat de Engelschen, na zich voor goed van geheel Oeganda te hebben meester gemaakt, nu ook reeds weer een deel van Oenjoro bezet hebben. En toen men in het Hoo-gerhuis lord Rosebery er naar vroeg, zei deze zoo leuk mogelijk dat dit enkel geschied was „voor de veiligheid van Oeganda“. — Onder dat motief kan achtereenvolgens heel Afrika door Engeland bezet worden: telkens een stukje meer, om het vorige te beveiligen!

— Het Engelsche ministerie was in het Lagerhuis bijna in de minderheid gebracht. De minister van Binnenlandsche Zaken sir William Harcourt stelde nl. voor de discussie over het adres van antwoord op de troonrede, die door de oppositie eindeloos werd gerekt, te sluiten en dit voorstel werd aangenomen, maar slechts met een meerderheid van zeven stemmen: 279 tegen 271. Het adres zelf werd daarop ook aangenomen.

— Omtrent den oorlog op Madagascar deelde de onder-Minister van Buitel. Zaken mee, dat de Engelsche regering onzijdig zal blijven en de verplichtingen, welke de onzijdigheid haar oplegt, strikt zal nakomen.

— Na vele nederlagen hebben de Engelsche liberalen toch ook eens een overwinning behaald bij de stembus. Te Colchester moest 20 Februari een verkiezing voor het Lagerhuis plaats hebben en de regeringscandidaat werd daarbij met 2559 stemmen gekozen. De candidaat der conservatieven kreeg slechts 2296 stemmen.

Daar de vorige vertegenwoordiger van dit district een conservatief was, winnen de liberalen een zetel.

Spanje. — Nauw zijn de vriendschapsbetrekkingen tusschen Spanje en Marokko weer hersteld, of de daad van een heel of half-krankzinnig Spansch generaal zou het fraai geknutsel der diplomatie weer hebben afgebroken.

Uit Madrid wordt toch gemeld, dat de vertegenwoordiger der Marokkaansche regering, die zijn hôtel verliet, van een persoon, die op gaf generaal Fuentes te heeten, een klap, in het aangezicht bekwam.

Dat deze daad den Marokkaan zeer onaangenaam was, wordt duidelijker nog, als men leest, dat de leden van het Marokkaansch gezantschap door de opgewonden en ontevreden Spanjaarden soms worden uitgescholden. Het geval veroorzaakte veel sensatie. De beleediger, die terstond door de politie in verzekerde bewaring werd gebracht was, inderdaad generaal Fuentes.

Hij verklaarde dezen aanslag gepleegd te hebben, omdat hij den dood wilde wreken van generaal Margallo, den Spaanschen generaal, die in het vorige jaar op verraderlijke wijze te Melilla werd vermoord. De man zal voor den krijgsraad gevonnist worden. Maar zijn familie pleit voor krankzinnigheid en hoopt zijn verwijzing naar een krankzinnigengesticht te verkrijgen. De Marokkaansche gezanten zijn intusschen begiftigd met de orde van Isabella la Católica en worden van alle kanten met eerbewijzen overladen

EL TIEMPO ES EL CRISOL DEL MERITO

Una existencia de 74 años garantiza el mérito de

La Panacea de SWALM

Como curación de *Escrófulas, Exzemas, Reumatismo*
Úlceras y todas las enfermedades de la Sangre.

Agentes: **Jones & Borchert, Botica Alemana-Curazao.**

De venta en todas las droguerías

